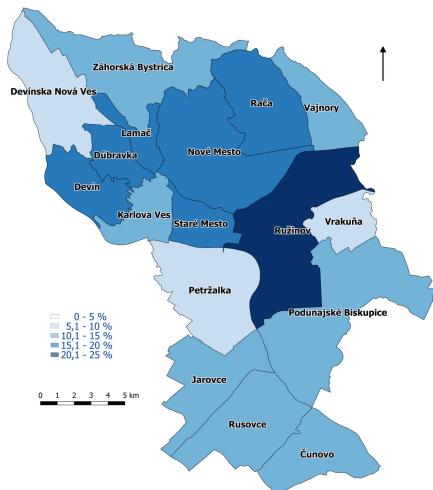


PRIESTOROVÁ ANALÝZA DÁT V KONTEXTE DEMOGRAFICKÉHO STARNUTIA

v Bratislave - mestská časť Ružinov

Ing. A. Ondrášová, Mgr. M. Doleželová, PhDr. V. R. Bederka

Podiel obyvateľov vo veku 65 rokov a viac v mestských častiach Bratislavы, SODB 2011



Na Slovensku je niekoľko typov zariadení, ktoré ponúkajú služby pre seniorov. Hovoríme o zariadeniach pre seniorov, zariadeniach opatovateľskej služby a denných stacionároch. Zariadenia pre seniorov zabezpečujú nepretržitú starostlivosť. Ich klientmi sú nielen ležiaci pacienti, ale aj mobilní ľudia. Úlohou zariadení opatovateľskej služby je postarať sa o ľudí, ktorí potrebujú dočasnú opatru. V dennom stacionári je počas celodennej pobytu zabezpečený okrem stravy aj program, ako napríklad cvičenia na udržiavanie pamäti či cvičenie jemnej motoriky. Klienti tak majú nielen pocit užitočnosti, ale zároveň môžu udržiavať sociálne kontakty a rozvíjať sa napriek svojim obmedzeniam.

Hlavné mesto Bratislava je zriaďovateľom siedmich zariadení pre seniorov s kapacitou 1071 lôžok. Ďalších 80 lôžok pre seniorov zabezpečuje v troch zariadeniach opatovateľskej služby a 8 miest ponúka v dennom stacionári. Záujem o zariadenia je veľký a v súčasnosti vzhľadom na obmedzenú kapacitu nie je možné vyhovieť všetkým žiadateľom.

Index starnutia, SODB 2001 a SODB 2011 (v %)

Územie	Muži		Ženy		Spolu	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Slovensko	44,53	60,50	76,54	106	60,16	82,60
Bratislava	65,67	86,50	110,80	147,42	87,77	116,18
Ružinov	115,06	116,35	187,31	225,50	150,61	169,89

Zdroj: Štatistický úrad SR

Index starnutia predstavuje pomer poproduktívnej (65 rokov a viac) a detskej zložky (0-14 rokov) populácie. Rastúci trend je badateľný od polovice 80-tých rokov 20. storočia. V roku 2001 na 100 detí pripadalo 60 osôb vo veku 65 rokov a viac. V roku 2011 na 100 detí pripadalo už 82 osôb vo veku 65 rokov a viac. Z uvedeného vyplýva, že sa prehľbuju rozdiele medzi mužmi a ženami. V ženskej časti populácie už prevláda poproduktívna zložka nad predprodukčnou.

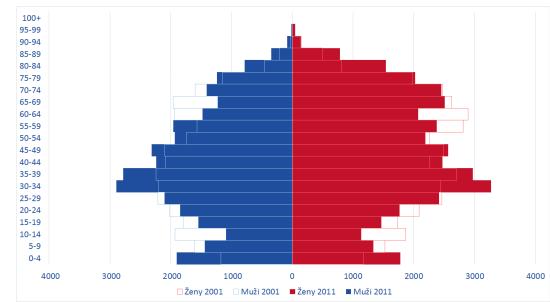
Z pohľadu mestskej časti Ružinov v roku 2011 na 100 detí pripadalo 169 osôb vo veku 65 rokov a viac. Z výsledkov SODB 2001 a 2011 je zjavné, že Ružinov je starnúcou mestskou časťou Bratislavы.

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 predstavoval na Slovensku podiel obyvateľov vo veku 65 rokov a viac 12,70%. Súčasný trend demografického vývoja však naznačuje, že v roku 2060 budú obyvateľov vo veku 65 rokov a viac tvoriť už viac ako jednu tretinu populácie (36,10%). Slovensko tak zaujme druhé miesto v rámci členských štátov EÚ v tejto vekovej kategórii.

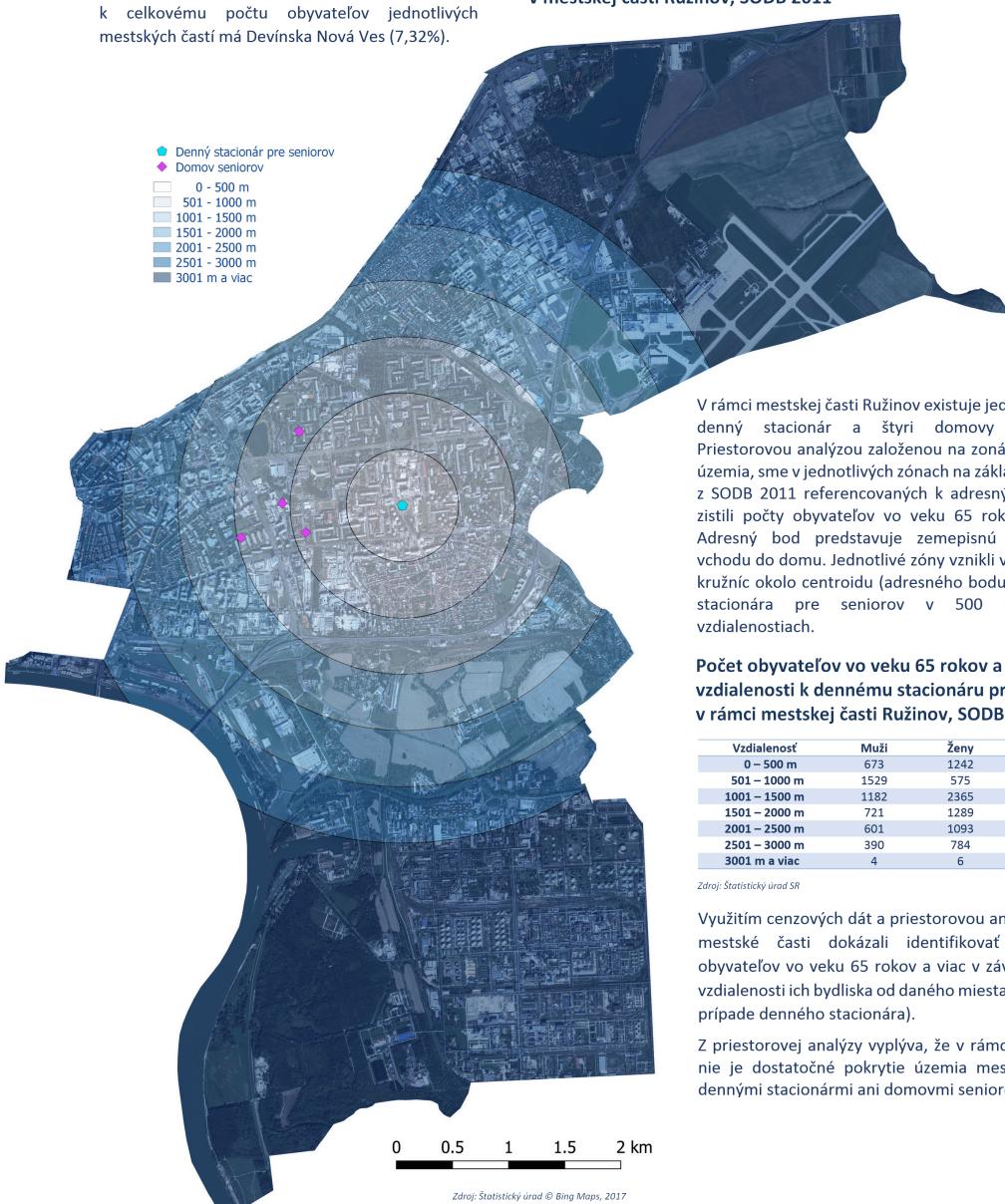
Zdroj: SÚ SR, Obyvateľstvo Slovenskej republiky v kontexte Európskeho roka aktívneho starnutia

Trend demografického starnutia zasiahol aj hľavné mesto Slovenskej republiky. Pri komparácii jednotlivých mestských častí z hľadiska podielu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac k celkovému počtu obyvateľov jednotlivých mestských častí Bratislavы je zjavné, že najvyšší podiel je charakteristický pre mestskú časť Ružinov (21,48%). Najnižší podiel obyvateľov vo veku 65 rokov a viac k celkovému počtu obyvateľov jednotlivých mestských častí má Devínska Nová Ves (7,32%).

Veková štruktúra obyvateľov mestskej časti Ružinov, SODB 2001 a SODB 2011



Zonácia na základe vzdialenosť od denného stacionára v mestskej časti Ružinov, SODB 2011



V rámci mestskej časti Ružinov existuje jeden aktívny denný stacionár a štyri domy seniorov. Priestorovou analýzou založenou na zonácii daného územia, sme v jednotlivých zónach na základe údajov z SODB 2011 referencovaných k adresným bodom zistili počty obyvateľov vo veku 65 rokov a viac. Adresný bod predstavuje zemepisnú súradnicu vchodu do domu. Jednotlivé zóny vznikli vytvorením kružní okolo centriod (adresného bodu) denného stacionára pre seniorov v 500 metrových vzdialostiach.

Počet obyvateľov vo veku 65 rokov a viac podľa vzdialenosť k dennému stacionáru pre seniorov v rámci mestskej časti Ružinov, SODB 2011

Vzdialosť	Muži	Ženy	Spolu
0 – 500 m	673	1242	1915
501 – 1000 m	1529	575	2104
1001 – 1500 m	1182	2365	3547
1501 – 2000 m	721	1289	2010
2001 – 2500 m	601	1093	1694
2501 – 3000 m	390	784	1174
3001 m a viac	4	6	10

Zdroj: Štatistický úrad SR

Využitím cenzových dát a priestorovou analýzou by mestské časti dokázali identifikovať počet obyvateľov vo veku 65 rokov a viac v závislosti od vzdialenosť ich bydliska od daného miesta (v našom prípade denného stacionára).

Z priestorovej analýzy vyplýva, že v rámci Ružinov nie je dostatočné pokrytie územia mestskej časti dennými stacionárami ani domovmi seniorov.



ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY